

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОУНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

76 (7402)

ЧАЦВЕР

26

красавіка 1945 г.

Цана 20 кап.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Камандуючаму войскамі 1-га Беларускага фронту
Маршалу Савецкага Саюза **ЖУКАВУ**

Начальніку штаба фронту генерал-палкоўніку **МАЛІНІНУ**

Камандуючаму войскамі 1-га Украінскага фронту
Маршалу Савецкага Саюза **КОНЕВУ**

Начальніку штаба фронту генералу арміі **ПЕТРОВУ**

Войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронту перарэзалі ўсе шляхі, якія ідуць з Берліна на захад, і сёння, 25 красавіка, злучыліся на паўночным захадзе ад ПОТСДАМА з войскамі 1-га УКРАЇНСКАГА фронту, завяршыўшы, такім чынам, поўнае акружэнне Берліна.

У ходзе баёў войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронту авалодалі гарадамі НАУЕН, ЗЛЬШТАЛЬ, РОРБЕК, МАРКВАРДТ, а войскі 1-га Украінскага фронту занялі горад КЕТЦЫН.

У баях па завяршэнню акружэння Берліна і за авалоданне названымі гарадамі вызначыліся войскі генерал-лейтнанта ПЕРХАРОВІЧА, 1-й Польскай арміі генерал-лейтнанта ПАПЛАУСКАГА, генерал-лейтнанта ЛУЧЫНСКАГА, генерал-лейтнанта ЛУЧЫНСКАГА, генерал-лейтнанта ЛУЧЫНСКАГА, генерал-лейтнанта ПОЗНЯКА, генерал-лейтнанта АНДРЭВА, генерал-мабра РАГАЧУСКАГА, генерал-мабра РАТНЕВІЧА, генерал-мабра АНАШКІНА, генерал-мабра БАЦЦАКА, генерал-мабра ГАРШЭІНА, генерал-мабра ВЬДРЫГІАНА, генерал-мабра КЕНЕВІЧА, генерал-мабра БЕЗУЖКА, палкоўніка ПАУЛОУСНАГА, палкоўніка МУЗЫКІНА, палкоўніка ГЕРВАСІЕВА, палкоўніка ІВАНОВА, палкоўніка ШЫПАНА, палкоўніка ЗАЙКОУСНАГА; кавалерысты генерал-лейтнанта КАНСТАНЦІНАВА, генерал-мабра БЕЛОВА, генерал-мабра КАБЛОВА, палкоўніка РЫШКОВА; танкісты генерал-палкоўніка ЛЕЛЮШКА, генерал-палкоўніка РЫБАЛКА, генерал-лейтнанта танкавых войск БЕЛОВА, генерал-лейтнанта танкавых войск СУХАВА, генерал-мабра танкавых войск ВЕДЗЕНЕВА, генерал-мабра танкавых войск УПМАНА, генерал-мабра танкавых войск БАХМЕЦЕВА, палкоўніка НАРЭЦКАГА, генерал-мабра танкавых войск ЕРМАКОВА, генерал-мабра танкавых войск МІТРАФАНОВА, палкоўніка ПАТАПАВА, палкоўніка КАПЫЛОВА, генерал-мабра танкавых войск НОВІНАВА, палкоўніка ФЕДАРОВА, палкоўніка СЕЛІВАНЧЫНА, палкоўніка ТУРКІНА, палкоўніка ЖУРАУЛЕВА, падпалкоўніка БАБЕННА, падпалкоўніка ШЧЭРБАКА, падпалкоўніка РЫБНІКА, падпалкоўніка ХАНКАРЭНА, падпалкоўніка ГУРЭНА, падпалкоўніка БЕЛАБАРОДАВА, падпалкоўніка ШАМІНА, падпалкоўніка ЯНЧЭЛЕНА, падпалкоўніка САУЧЭНКА, мабра ЦУРАЧЫНА, мабра КАНСТАНЦІНАВА; артылерысты генерал-лейтнанта артылеры ГАРШЭІНА, генерал-мабра артылеры МАДЗЕЛЕУСНАГА, генерал-мабра артылеры МЕНЦЮНОВА, генерал-мабра артылеры ІЗУМУРДАВА, генерал-мабра артылеры МІХАЙЛАВА, генерал-мабра артылеры ПЫЛІНА, генерал-мабра артылеры КЕРПІ, генерал-мабра артылеры ПЕТРАПАУЛАУСНАГА, генерал-мабра артылеры НІКОЛЬСКАГА.

Войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронту перарэзалі ўсе шляхі, якія ідуць з Берліна на захад, і сёння, 25 красавіка, злучыліся на паўночным захадзе ад ПОТСДАМА з войскамі 1-га УКРАЇНСКАГА фронту, завяршыўшы, такім чынам, поўнае акружэнне Берліна.

У ходзе баёў войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронту авалодалі гарадамі НАУЕН, ЗЛЬШТАЛЬ, РОРБЕК, МАРКВАРДТ, а войскі 1-га Украінскага фронту занялі горад КЕТЦЫН.

У баях па завяршэнню акружэння Берліна і за авалоданне названымі гарадамі вызначыліся войскі генерал-лейтнанта ПЕРХАРОВІЧА, 1-й Польскай арміі генерал-лейтнанта ПАПЛАУСКАГА, генерал-лейтнанта ЛУЧЫНСКАГА, генерал-лейтнанта ЛУЧЫНСКАГА, генерал-лейтнанта ПОЗНЯКА, генерал-лейтнанта АНДРЭВА, генерал-мабра РАГАЧУСКАГА, генерал-мабра РАТНЕВІЧА, генерал-мабра АНАШКІНА, генерал-мабра БАЦЦАКА, генерал-мабра ГАРШЭІНА, генерал-мабра ВЬДРЫГІАНА, генерал-мабра КЕНЕВІЧА, генерал-мабра БЕЗУЖКА, палкоўніка ПАУЛОУСНАГА, палкоўніка МУЗЫКІНА, палкоўніка ГЕРВАСІЕВА, палкоўніка ІВАНОВА, палкоўніка ШЫПАНА, палкоўніка ЗАЙКОУСНАГА; кавалерысты генерал-лейтнанта КАНСТАНЦІНАВА, генерал-мабра БЕЛОВА, генерал-мабра КАБЛОВА, палкоўніка РЫШКОВА; танкісты генерал-палкоўніка ЛЕЛЮШКА, генерал-палкоўніка РЫБАЛКА, генерал-лейтнанта танкавых войск БЕЛОВА, генерал-лейтнанта танкавых войск СУХАВА, генерал-мабра танкавых войск ВЕДЗЕНЕВА, генерал-мабра танкавых войск УПМАНА, генерал-мабра танкавых войск БАХМЕЦЕВА, палкоўніка НАРЭЦКАГА, генерал-мабра танкавых войск ЕРМАКОВА, генерал-мабра танкавых войск МІТРАФАНОВА, палкоўніка ПАТАПАВА, палкоўніка КАПЫЛОВА, генерал-мабра танкавых войск НОВІНАВА, палкоўніка ФЕДАРОВА, палкоўніка СЕЛІВАНЧЫНА, палкоўніка ТУРКІНА, палкоўніка ЖУРАУЛЕВА, падпалкоўніка БАБЕННА, падпалкоўніка ШЧЭРБАКА, падпалкоўніка РЫБНІКА, падпалкоўніка ХАНКАРЭНА, падпалкоўніка ГУРЭНА, падпалкоўніка БЕЛАБАРОДАВА, падпалкоўніка ШАМІНА, падпалкоўніка ЯНЧЭЛЕНА, падпалкоўніка САУЧЭНКА, мабра ЦУРАЧЫНА, мабра КАНСТАНЦІНАВА; артылерысты генерал-лейтнанта артылеры ГАРШЭІНА, генерал-мабра артылеры МАДЗЕЛЕУСНАГА, генерал-мабра артылеры МЕНЦЮНОВА, генерал-мабра артылеры ІЗУМУРДАВА, генерал-мабра артылеры МІХАЙЛАВА, генерал-мабра артылеры ПЫЛІНА, генерал-мабра артылеры КЕРПІ, генерал-мабра артылеры ПЕТРАПАУЛАУСНАГА, генерал-мабра артылеры НІКОЛЬСКАГА.

25 красавіка 1945 года.
№ 342.

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Савецкага Саюза **І. СТАЛІН.**

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

АПЕРАТЫўНАЯ ЗВОДКА ЗА 25 КРАСАВІКА

Войскі 3-га БЕЛАРУСКАГА фронту 25 красавіка авалодалі апошнім апорным пунктам абароны немцаў на Земландскім паўвостраве—горадамі і крэпасцю ПІЛАУ—буйным партом і ваенна-марской базай немцаў на Балтыйскім моры, а таксама занялі населеныя пункты ЛОХШАДТ, НОЙХОЗЕР, ХІМЕЛЬБРАЙХ, ПЛАНТАГЕ, КАМСЦІГАЛ.

Войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронту перарэзалі ўсе шляхі, якія ідуць з Берліна на захад, і 25 красавіка злучыліся на паўночным захадзе ад ПОТСДАМА з войскамі 1-га УКРАЇНСКАГА фронту, завяршыўшы, такім чынам, поўнае акружэнне Берліна.

У ходзе баёў войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронту авалодалі гарадамі ЗЛЬШТАЛЬ, РОРБЕК, МАРКВАРДТ, і занялі прыгарады Берліна ФАЛЬКЕНЗЕЕ, ФАЛЬКЕНХАГЕН, ЛАГЕР-ДЗЕБЕРЦ.

Адначасова войскі фронту прадаўжалі весці вулічныя баі ў паўночнай, усходняй і паўднёва-усходняй частцы Берліна, заняўшы пры гэтым гарадскія раёны ТРЭПЛАУ і БРЬЦ. На паўднёвым захадзе ад ФРАНКОУРТА на ОДЭРБІ войскі фронту з борта занялі гарады МІЛЬДОРФ і ФРЫДЛАНД. У баях за 24 красавіка войскі фронту ўзялі ў палон больш 3.500 нямецкіх салдат і афіцэраў і захапілі наступныя трафікі: самалётаў—297, палых гармат—110, аўтамашы—1.130, паравозаў—16, чыгуначных вагонаў—1.311.

Войскі 1-га УКРАЇНСКАГА фронту з баямі занялі горад КЕТЦЫН і ў паўднёва-заходняй частцы Берліна занялі гарадскія раёны ЛІХТЭРФЕЛЬД, ЦЭЛЕНДОРФ. На поўначы ад горада КОТБУС войскі фронту занялі больш 40 населеных пунктаў, у тым ліку горад ПЕЙЦ і буйныя населеныя пункты ДЫСЕН, БУРГ, КРАУСНІК, БРЬІЗЕН. На паўночным захадзе ад ДРЭДЗЕНА войскі фронту фарсіравалі раку ЗЛЬБА і на заходнім беразе ракі занялі горад РЫЗА. У раёне БАУЦЭН нашы войскі адбілі контратакі буйных сіл пяхоты і танкаў праціўніка і нанеслі яму вялікія страты. У баях за 24 красавіка войскі фронту ўзялі ў палон больш 3.000 нямецкіх салдат і афіцэраў і захапілі 22 самалёты і 70 палых гармат.

На захадзе ад Берліна войскі 1-га УКРАЇНСКАГА фронту вызвалілі з нямецкага палону былога прэм'ер-міністра Французскай рэспублікі Фрыо.

На тэрыторыі Чэхаславакіі на паўночным захадзе ад горада ГАДОНІНА войскі 2-га УКРАЇНСКАГА фронту, прадаўжаючы наступленне, занялі больш 50 населеных пунктаў і сярэд іх МІЛШОВІЦ, ЛІНГАРЦІКЕ-ВАЖАНІ, БЛАЖОВІЦ, ТВАРЖНА, ЛІШЭ, ЧЭРНОВІЦ, ПРЖЫЗКІЦ, ОСТАПОВІЦ, СМІЦІ і завялі бой на аэрадроме горада БРНО. На аэрадроме на паўднёвым усходзе ад БРНО войскі фронту захапілі 18 самалётаў праціўніка.

На другіх участках фронту—баі мясцовага значэння і пошны разведчыкаў. За 24 красавіка на ўсіх фронтах падбіта і знішчана 76 нямецкіх танкаў і самых гармат. У паветраных баях і агнём зенітнай артылерыі збіта 99 самалётаў праціўніка.

***

Войскі 3-га Беларускага фронту сёння авалодалі гарадамі і крэпасцю ПІЛАУ. Праціўнік упарта абараняў гэты апошні апорны пункт сваёй абароны на Земландскім паўвостраве. Развіваючы наступленне, савецкія часці апылілі ад немцаў лясныя масівы і дасягнулі абарончага рубяжу, пабудаванага ў двух-трох кілометрах ад ПІЛАУ. Абарончы рубж склаўся з іронічнага рва, шырыняю ў 6—8 метраў і глыбінёю ў 4 метры, некалькіх ліній траншей, драгавых загародаў і сучасных міных палёў. Нашы артылерысты падверглі нямецкія пазіцыі ураганнаму абстрэлу. Адначасова савецкія багбардуючы і штурмавікі нанеслі магутныя ўдары з паветра на ўмацавання праціўніка.

Войскі 1-га Беларускага фронту развівалі паспяховае наступленне. Савецкія танкісты і пехатцы авалодалі гарадамі Науп, размешчаным на паўночным захадзе ад Берліна. Затым нашы войскі нанеслі ўдар у паўднёвы напрамак і, прасунуўшыся ўперад на 20 кілометраў, перарэзалі ўсе шляхі, якія ідуць з Берліна на захад. Сёння войскі 1-га Беларускага фронту злучыліся з наступачымі з поўдня войскамі 1-га Украінскага фронту і поўнае акружылі Берлін.

Вулічныя баі ў Берліне не спыняюцца ні днём, ні ноччу. Праціўнік кінуў у бой розныя спецыяльныя часці і батальёны «Фольксштурма». На радыё ўчасткаў немцы прадэманстравалі арасныя контратакі, але былі адкінуты з вялікімі для іх стратамі. Савецкія танкі і пяхота, якія дзейнічаюць у паўночных раёнах Берліна, уварваліся ў Тэгельскі лес і разграмілі гітлераўцаў, якія ў ім умацаваліся. Ва ўсходніх і паўднёва-усходніх раёнах Берліна войскі фронту выйшлі да ракі Шпрэ на поўдні ад Сілезскага вакзала. Ноччу нашы падраздзяленні на падручных сродках пераправілі праз Шпрэ і завялі баі ў гарадскім раёне Трэнпаў. Гітлераўцы аказалі ўпартае супраціўленне. Савецкія пехатцы, дзейнічаючы дробнымі групамі, дварамі абыйшлі варожыя вузлы супраціўлення і разграмілі іх. Другія нашы часці змагалі супраціўленне праціўніка і прарваліся ў раён Брыц. Абодва гэтыя раёны сёння заняты нашымі войскамі. У баях за зноў знішчана за 6 тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў.

Наша авіяцыя актыўна падтрымлівала дзейнасць павяжных войск, наступаючых у раёне Берліна. Бомба-штурмавікі ўдарамі знішчана многа аўтамашы, узарвана 8 складаў з боепрыпасамі, падаўлены агонь 30 артылерыйскіх і мінамётных батарай. У паветраных баях збіта 35 нямецкіх самалётаў.

***

Войскі 1-га Украінскага фронту прадаўжалі паспяховае наступленне. Нашы пехатцы і танкісты, з баямі прасунуўшыся ўперад, перарэзалі чыгуначныя магістралі Берлін—Бельцы і Берлін—Мадэбург. Пераадоленыя вельмі забалоначу мясцовасць, савецкія часці з ходу пераправілі праз раку Хавель і авалодалі гарадамі Кетцын. Праціўнік з баямі 25 красавіка, войскі 1-га Украінскага фронту зноў знішчана за 6 тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў.

***

Войскі 1-га Украінскага фронту прадаўжалі паспяховае наступленне. Нашы пехатцы і танкісты, з баямі прасунуўшыся ўперад, перарэзалі чыгуначныя магістралі Берлін—Бельцы і Берлін—Мадэбург. Пераадоленыя вельмі забалоначу мясцовасць, савецкія часці з ходу пераправілі праз раку Хавель і авалодалі гарадамі Кетцын. Праціўнік з баямі 25 красавіка, войскі 1-га Украінскага фронту зноў знішчана за 6 тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў.

***

Войскі 1-га Украінскага фронту прадаўжалі паспяховае наступленне. Нашы пехатцы і танкісты, з баямі прасунуўшыся ўперад, перарэзалі чыгуначныя магістралі Берлін—Бельцы і Берлін—Мадэбург. Пераадоленыя вельмі забалоначу мясцовасць, савецкія часці з ходу пераправілі праз раку Хавель і авалодалі гарадамі Кетцын. Праціўнік з баямі 25 красавіка, войскі 1-га Украінскага фронту зноў знішчана за 6 тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў.

(Працяг на 2-й стар.)

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага
Камандуючаму войскамі 3-га Беларускага фронту
Маршалу Савецкага Саюза **ВАСІЛЕЎСКАМУ**
Начальніку штаба фронту генерал-палкоўніку **ПАКРОЎСКАМУ**

Войскі 3-га БЕЛАРУСКАГА фронту сёння, 25 красавіка, авалодалі апошнім апорным пунктам абароны немцаў на ЗЕМЛАНДСКІМ паўвостраве—горадамі і крэпасцю ПІЛАУ—буйным партом і ваенна-марской базай немцаў на Балтыйскім моры.

У баях за авалоданне гарадамі і крэпасцю ПІЛАУ вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ГАЛЦІНАГА, генерал-мабра ЛЕДНЕВА, генерал-мабра ГУР'ЕВА, генерал-лейтнанта СЕМЕНАВА, генерал-лейтнанта КАШЭВОГА, генерал-лейтнанта ЗАВАДОУСНАГА, генерал-мабра ТОУСЦІНАВА, генерал-мабра ПЕТЭРСА, генерал-мабра ЦЫГАНОВА, генерал-мабра ПРОНІНА, генерал-мабра КАРЫЖСКАГА, генерал-мабра ЧЭРНОВА, генерал-мабра БУРМАКОВА, генерал-мабра ШЧЭРБІНА, генерал-мабра МАСЛОВА; артылерысты генерал-лейтнанта артылеры СЕМЕНАВА, палкоўніка КУЗНЕЦОВА, палкоўніка СТРУЕВА, палкоўніка СЕРДАБОЛЬСНАГА, палкоўніка МІРОНАВА; танкісты палкоўніка ЛЕСАВОГА, палкоўніка КОЗІНАВА, падпалкоўніка КІСЯЛЁВА, падпалкоўніка РАЖКОВА, падпалкоўніка КАЙДАШ, падпалкоўніка КАРТАШОВА, падпалкоўніка ЕМЕЛЬЯНАВА; лётчыні генерал-палкоўніка авіяцыі ХРУКІНА, генерал-палкоўніка авіяцыі ПАПІСІНА, генерал-палкоўніка авіяцыі САМОХІНА, генерал-лейтнанта авіяцыі БЕЛОВА, генерал-лейтнанта авіяцыі ДАГАЕВА, генерал-мабра авіяцыі СМІРНОВА, генерал-лейтнанта авіяцыі УШАКОВА, генерал-мабра авіяцыі ІВАНОВА, генерал-мабра авіяцыі ПРУТКОВА, генерал-мабра авіяцыі ХАТМІНСКАГА, генерал-мабра авіяцыі ЧУЗЧЭНКА, генерал-мабра авіяцыі ЧУЧЭВА, генерал-мабра авіяцыі НЕЧЫПАРЭНКА, генерал-мабра авіяцыі ЗАХАРАВА, генерал-мабра авіяцыі МОЛАКАВА, генерал-мабра авіяцыі САНДАЛАВА, генерал-мабра авіяцыі КАТЛЯРА, генерал-мабра авіяцыі АНДРЭВА, генерал-мабра авіяцыі АЛЕНСАНДРАВА, палкоўніка ШЫНКАРЭНКА, палкоўніка ФОКІНА, палкоўніка КУРБАТАВА, палкоўніка КУЧМА, палкоўніка МАЙНІСАВА, палкоўніка КУРАЧЫНА, падпалкоўніка СЛЕПЕНКОВА, падпалкоўніка ЗАКЛЕПА, падпалкоўніка САЖНЕВА, мабра ДЗЬЛ'ФІНА; маракі віцэ-адмірала ВІНАГРАДАВА, капітана 1 ранга КУРІКАВА, капітана 2 ранга КРОХІНА; сабры палкоўніка ГРЫГАРЭНКА, палкоўніка СОКАЛАВА, падпалкоўніка КАЛЫНЦАГА, мабра СЦЕПУНА, мабра БРАДУЛІНА, капітана ІВАНОВА; сувязісты палкоўніка ДАВЫДЗЕННА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне гарадамі і крэпасцю ПІЛАУ, прадставіць да ўзнагароджання ордэнамі. Сёння, 25 красавіка, у 23 гадзіны сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскамі 3-га Беларускага фронту, якія авалодалі гарадамі і крэпасцю ПІЛАУ,—дваццацію артылерыйскімі залпамі з двухсот дзвядцятых чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯУЛЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскамі, якія ўдзельнічалі ў баях за авалоданне гарадамі і крэпасцю ПІЛАУ.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

25 красавіка 1945 года
№ 343.

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Савецкага Саюза **І. СТАЛІН.**

ХІ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА САЮЗА ССР 1-га СКЛІКАННЯ

Інфармацыйнае наведанне АБ ПАСЕДЖАННЯХ СОВЕТА САЮЗА І СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

25 КРАСАВІКА 1945 ГОДА

Учора, 25 красавіка, у адзінаццаты гадзін дня, у зале паседжанняў Вярхоўнага Савета ССР, у Брэлі, адбылося паседжанне Савета Саюза.

Старшынства — Старшыня Савета Саюза дэпутат Андрэў А. А.

Совет Саюза заслухоўвае садаклад бюджэтнай камісіі, дэпутата Куліева Т. І.

Пасля садаклада бюджэтнай камісіі Совет Саюза пераходзіць да спрэчак. На паседжанні ў спрэчках выступілі: Старшыня СНБ РСФСР тав. Ісакын А. Н., дэпутат Карніц Л. Р. (УССР), дэпутат Кузнецов А. А. (Ленінградская обл.), дэпутат Наталевіч Н. Я. (Беларуская ССР), дэпутат Гедвіс М. А. (Літоўская ССР), дэпутат Радзінскі М. І. (Горкаўская абласць), дэпутат Варас І. Я. (Эстонская ССР), дэпутат Пашчын В. П. (РСФСР).

У шэсць гадзін вечара адбылося паседжанне Савета Нацыянальнасцей.

Старшынства — Старшыня Савета Нацыянальнасцей дэпутат Швернік Н. М.

Совет Нацыянальнасцей заслухоўвае садаклад бюджэтнай камісіі, дэпутата Халова І. С.

Пасля садаклада бюджэтнай камісіі Совет Нацыянальнасцей пераходзіць да спрэчак. На паседжанні ў спрэчках выступілі: старшыня выканкома Маскоўскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных тав. Папоў Г. М., дэпутат Грушчын І. С. (УССР), дэпутат Лыцэ В. Т. (Латвійская ССР), дэпутат Мір Касмаў М. (Азербайджанская ССР), народны камісар аховы здароўя ССР тав. Мішэў Г. А., дэпутат Хенцарыя С. Г. (Грузійская ССР), дэпутат Нары-Нізаў Т. Н. (Узбекская ССР), дэпутат Дымухаметаў Г. А. (Татарская ССР), дэпутат Веймер А. Т. (Эстонская ССР).

Прыбыццё ў Мінск Прэзідэнта Краёвай Рады Нарадавай Польскай Рэспублікі пака Б. Берута і Прэм'ер-Міністра і Міністра Замежных Спраў пака Э. Осубка-Мараўскага

25 красавіка ў Мінск прыбылі Прэзідэнт Краёвай Рады Нарадавай Польскай Рэспублікі пака Б. Берута і Прэм'ер-Міністр і Міністр Замежных Спраў Часовага Урада Польскай Рэспублікі пака Э. Осубка-Мараўскі ў суправаджэнні Міністра Прамысловасці пака Г. Міша, члена Прэзідыума Краёвай Рады Нарадавай пака В. Кавальскага, Пасла ССР у Польшчы В. З. Лебедзева, Намесніка Загядчыка Пратакольскага Агдэла НКЗС ССР Г. І. Фаміна, генерал-мабра М. П. Кутузава, а таксама адказных супрацоўнікаў НКЗС ССР.

На вакзале Прэзідэнт Польскай Рэспублікі пака Б. Берута і Прэм'ер-Міністр пака Э. Осубка-Мараўскага і суправаджаючы іх асобы апылілі горад і выдатнае сталіцы Савецкай Беларусі.

Старшыня Савета Народных Камісараў БССР П. К. Панамарэнка меў гутарку з Прэзідэнтам Краёвай Рады Нарадавай Польскай Рэспублікі пака Б. Берутам і Прэм'ер-Міністрам і Міністрам Замежных Спраў Часовага Урада Польскай Рэспублікі пака Э. Осубка-Мараўскім. Гутарка прадаўжалася дзве гадзіны.

Прэзідэнт Польскай Рэспублікі пака Б. Берут і Прэм'ер-Міністр Э. Осубка-Мараўскі і суправаджаючы іх асобы апылілі горад і выдатнае сталіцы Савецкай Беларусі.

Старшыня Савета Народных Камісараў Беларускай ССР П. К. Панамарэнка даў абед у шэсць гадзін вечара Краёвай Рады Нарадавай Польскай Рэспублікі пака Б. Берута і Прэм'ер-Міністра і Міністра Замежных Спраў Часовага Урада Польскай Рэспублікі пака Э. Осубка-Мараўскага.

На абедзе прысутнічалі пака Б. Берут, пака Э. Осубка-Мараўскі, пака Г. Міша, пака В. Кавальскі, В. З. Лебедзеў, Г. І. Фамін, М. П. Кутузаў. Ад Беларускай ССР прысутнічалі тт. П. А. Лявіцкі, І. М. Ільшын, С. С. Бельчанка, К. І. Бударын, В. І. Казлоў і другія.

Пры сустрацы былі выстраены гаваровы караўт і былі выкананы гімны Польскай Рэспублікі і Савецкага Саюза. Вакзал быў упрыгожаны флагамі Польшчы і Беларускай ССР.

А. С. Шаўроў, Г. В. Эйдзінаў, Т. І. Шэвалдзіч, С. А. Лясных, П. В. Кісялёў, В. Н. Малін, Т. С. Гарбуноў, Н. Е. Аўхімовіч, С. С. Бельчанка, К. І. Бударын, В. І. Казлоў і другія.

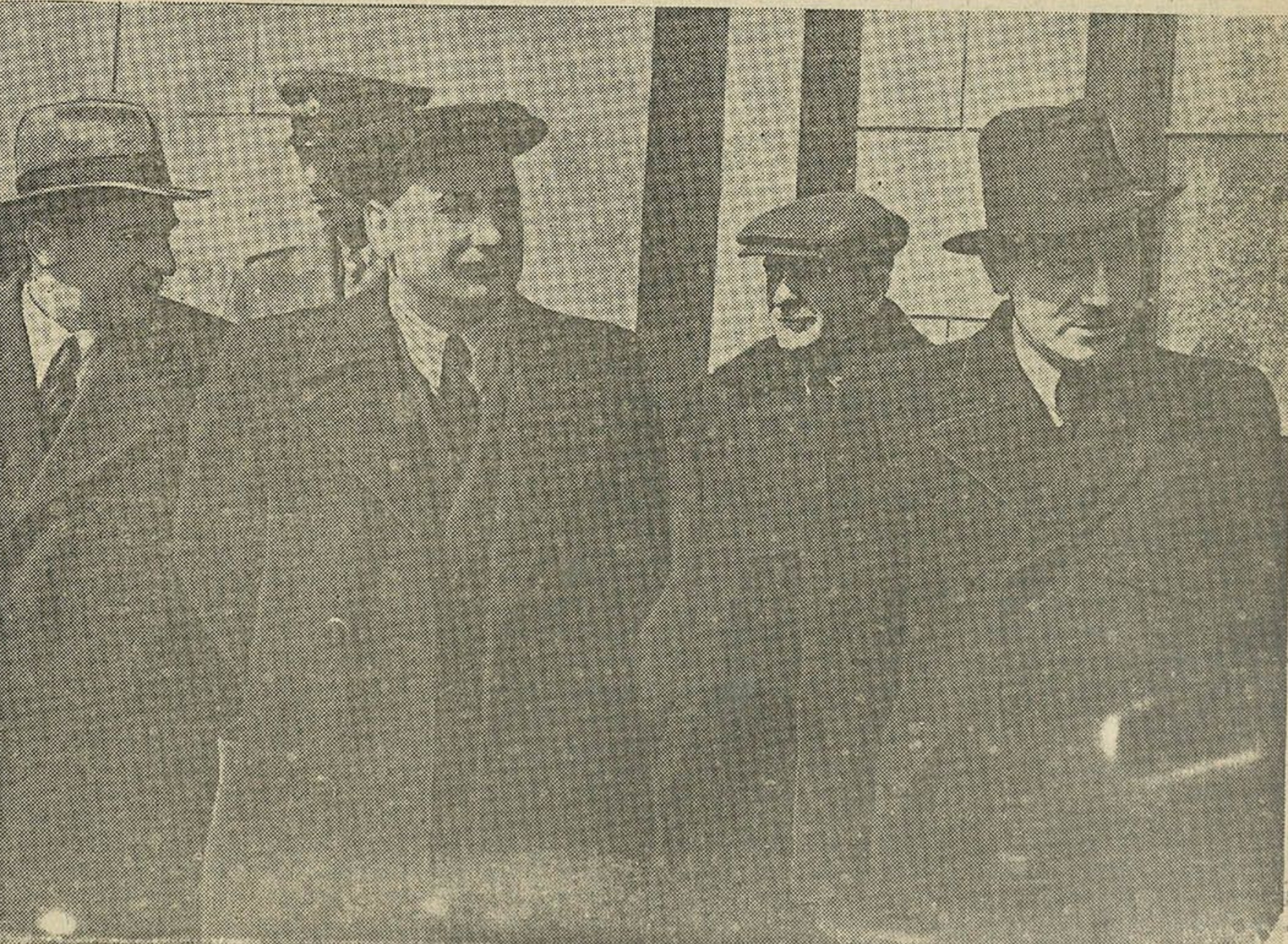
Абед прайшоў у цёплай, дружэбнай атмасферы.

Вечарам Прэзідэнт Польскай Рэспублікі пака Б. Берут і Прэм'ер-Міністр Э. Осубка-Мараўскі прысутнічалі на оперы ў Беларускай дзяржаўнай оперна-балетнай тэатры оперы і балета. Пасля сканчэння спектакля госці пільна паказвалі артыстаў.

Затым пака Б. Берут, пака Э. Осубка-Мараўскі і суправаджаючы іх асобы прыбылі на вакзал. Гасцей праводзілі Старшыня Савета Народных Камісараў БССР П. К. Панамарэнка, Намеснік Старшыні Соўнаркома БССР П. А. Лявіцкі, Г. С. Ляхтанавіч, І. М. Ільшын, А. С. Шаўроў, тт. П. В. Кісялёў, В. Н. Малін, Т. С. Гарбуноў, Н. Е. Аўхімовіч, С. С. Бельчанка, генерал-лейтнант Т. І. Шэвалдзіч, генерал-мабра П. І. Новікаў і другія.

Пры провадзе былі выстраены гаваровы караўт і былі вышаныя флагаі Польскай Рэспублікі і Беларускай ССР.

У 10 гадзін 30 мінут поезд адбыў у Варшаву.

Прыбыццё ў Мінск Прэзідэнта Краёвай Рады Нарадавай Польскай Рэспублікі пака Б. Берута і Прэм'ер-Міністра і Міністра Замежных Спраў Часовага Урада Польскай Рэспублікі пака Э. Осубка-Мараўскага. На здымку (злева направа): п. Э. Осубка-Мараўскі, тав. П. К. Панамарэнка, п. В. Кавальскі і п. Б. Берут.

Беларускі народ горава вітае Дагавор аб дружбе, узаемнай дапамозе і пасляваенным супрацоўніцтве паміж СССР і Польскай Рэспублікай

КАШТОЎНЫ ЎКЛАД У СПРАВУ ПЕРАМОГІ

На прадпрыемствах і ва ўстановах сталіцы Савецкай Беларусі праходзіць многалюдная мітынгі, прысвечаныя падпісанню Дагавора аб дружбе, узаемнай дапамозе і пасляваенным супрацоўніцтве паміж Савецкім Саюзам і Польскай Рэспублікай. У кароткіх, паліх прамовах працоўныя Мінска горава адабраўшы Дагавор, як новы каштоўны ўклад у справу канчатковага разгрому нямецкага фашызму і ўстаўлення пасляваеннага міру і бяспекі свабодалюбных народаў.

Калектывы Мінскага дэпо азідадушна адзначылі велізарнае значэнне Дагавора, гэтага гістарычнага дакумента, змяняючага карэнны паварот у адносінах Савецкага Саюза з Польскай Рэспублікай. Стаханавец машыніст тав. Савін заявіў:

— Дагавор свечыць аб тым, што савецкі і польскі народы яшчэ пачынаюць аб'яднацца ў барацьбе супроць гітлераўскай Германіі. Брацкая дружба паміж СССР і дэмакратычнай Польшчай—гэта новы ўдар па зарваўшым нямецка-фашысцкіх разбойніках, прышоўшых да нашых граніц праз Польшчу. Польскі народ на сабе адчуў усе жахі нямецкай акупацыі, перанёс

шмат гора і пакут. Гітлераўцы хачелі знішчыць славянскія народы — рускіх, паліскаў, беларусоў, украінцаў і другіх. Але гэта ім не ўдалося. Народы Савецкага Саюза і Польшчы ўстанавілі паміж сабой брацкую дружба і ўзаемадапамогу, што з'яўляецца магутнай зброяй у сумеснай барацьбе Аб'яднаных Нацый супроць фашызма. Мы, паравознікі, абавязваемся яшчэ больш напружваць працоўнае плечо да фронту, каб наблізіць час поўнай перамогі над ворагам.

Ад імені інтэлігентнага Мінска сваю радасць з поваду падпісання Дагавора паміж Савецкім Саюзам і Польскай Рэспублікай выразіла настаўніца школы № 1 Кагановічкая раёна Тацяна Івануна Шышкава:

— Усе жыццё пагражае нашаму і польскаму народам небяспека панаду германскага імперыялізма. Дагавор аб дружбе, узаемнай дапамозе і пасляваенным супрацоўніцтве паміж СССР і Польскай Рэспублікай дапаможа нам перамагчы іх разбойніцкіх і дэмакратычных краінаў. Дагавор з Польшчай з'яўляецца велікім укладам у справу канчатковага разгрому гітлераўскай Германіі і забяспечэння міру пасля вайны.

У калгасе «Новы шлях» Бялыніцкага раёна, мітынг адбыўся ў полі. Пасля інфармацыі старшыня калгаса тав. Назараў заявіў:

— Доўгі час нашы ворагі скарыстоўвалі кіруючыя колы Польшчы ў сваіх інтарэсах. Пабухторвалі іх супроць нашай краіны. З-за гэтага многа перажыў польскі народ. Гітлераўская Германія акупіравала Польшчу, зрабіла паліскаў нявольнікамі. Даблесныя воіны Чырвонай

ЗАЛОГ НЕПАРУШНАЙ ДРУЖБЫ

На мітынг радзёвава імені Молатава прысутнічала звыш 300 рабочых. Выступіўшы з прамовай інжынер тав. Трафімовіч заявіў:

— Дагавор аб дружбе, узаемнай дапамозе і пасляваенным супрацоўніцтве, заключаны паміж Савецкім Саюзам і Польскай Рэспублікай, радуе сэрца ўсіх працоўных нашай краіны. Заклучэнне гэтага Дагавора супадае з найвялікшым перамогай Чырвонай Арміі, якая знішчыла доўгачасовую абарону немцаў з усходу і поўдня ўварвалася ў Берлін. Мы, савецкія грамадзяне, з асаблівым задавальненнем успрынялі той факт, што ў загадзе таварыша Сталіна адзначана таксама Польскае Войска, якое разам з нашымі войскамі дабівае нямецкіх захопнікаў.

(БЕЛТА)

Узаемнае давер'е і павага

Як і мільёны смяю і дачоў герцаінага беларускага народа, я горава вітае савецка-польскі Дагавор. Гэты Дагавор унозіць ў гісторыю міру і згоды велікім лепшым і пажаданым пачатак новым прыязным адносінам паміж намі і польскім народам. З гэтага часу мы рука ў руку пойдзем дарогаю дружбы і ўзаемага зацікаўлення.

(БЕЛТА)

ГІСТАРЫЧНЫ ДАКУМЕНТ

З вялікім задавальненнем сустраў калектыв друкарні імені Сталіна (Мінск) вестку аб падпісанні Дагавора паміж Савецкім Саюзам і Польскай Рэспублікай.

У абедзёны пераначны 24 красавіка рабочыя друкарні—наборшчыкі, літаграфісты, друкары, старатыпёры, перапісчыкі і другія сабраліся на мітынг у наборным паку.

З паведамленнем аб падпісанні Дагавора аб дружбе, узаемнай дапамозе і пасляваенным супрацоўніцтве паміж Савецкім Саюзам і Польскай Рэспублікай і аб тым, што даблесныя воіны Чырвонай Арміі ўварваліся ў сталіцу гітлераўскай Германіі—Берлін, выступіў дырэктар друкарні тав. Верабавіч.

— Польскі народ, як і працоўныя нашай краіны, перанеслі цяжкія пакуты ад нямецкіх акупантаў,—гаворыць ён.— У выніку гістарычных перамог Чырвонай Арміі за савецкімі землямі і землямі суседняй нашай Польшчы вызвалены ад нямецкага захопнікаў. Сяляцкая беларуская Чырвоная Армія змагаецца на вуліцах Берліна. Плячом і плечом з ёю—Польскае Войска. Падпісанне Дагавора паміж СССР і Польскай Рэспублікай з'яўляецца велікім укладам у справу канчатковага разгрому гітлераўскай Германіі і забяспечэння міру пасля вайны.

— Даўгі час нашы ворагі скарыстоўвалі кіруючыя колы Польшчы ў сваіх інтарэсах. Пабухторвалі іх супроць нашай краіны. З-за гэтага многа перажыў польскі народ. Гітлераўская Германія акупіравала Польшчу, зрабіла паліскаў нявольнікамі. Даблесныя воіны Чырвонай

у Берліне. Дружба паміж савецкім і польскім народам, узнікшая на палях баў супроць фашысцкіх варвараў і заманаваных у Дагаворы, з'яўляецца вернай гарантыяй пасляваеннага росквіту нашых дзяржаў.

Выступаўшы затым работнікі заводу Токараў, Кананенка і другія таксама горава віталі заключэнне савецка-польскага Дагавора.

Узвеснікі мітынга прынялі рэзалюцыю, у якой, у адказ на заключэнне савецка-польскага Дагавора і новага бліскучага перамогі Чырвонай Арміі, узялі на сябе рэспублікаў вытворчых абавязанстваў.

(БЕЛТА)

Прыбыццё тав. В. М. Молатава і членаў савецкай дэлегацыі ў Сан-Францыска

САН-ФРАНЦЫСКА, 24 красавіка. (Спец. нар. ТАСС). Сяня ўдзель у Сан-Францыска на самалеце прыбылі В. М. Молатаў і савецкія дэлегаты на канферэнцыю ў Сан-Францыска. Разам з тав. Молатавым прыбылі тт. Грамыка, Собалеў, Паранкін, Ставін, Гагульскі, Крылоў, Кузнецов і генерал Васільеў. Савецкія дэлегаты тт. Ра-

дзёваў і Лаўрэнцьеў прыбылі рэйвай. На аэрадроме тав. В. М. Молатава віталі Насол ЗША ў Маскве Гарыман, прадстаўнікі дзяржаўнага дэпартаменту ЗША Болен і Дру, прадстаўнікі Пратакольнай часткі канферэнцыі Чыліна, а таксама тт. Лаўрэнцьеў, Радзёваў, савецкі консул у Сан-Францыска т. Вазілаў і другія савецкія прадстаўнікі.

дэляў і Лаўрэнцьеў прыбылі рэйвай. На аэрадроме тав. В. М. Молатава віталі Насол ЗША ў Маскве Гарыман, прадстаўнікі дзяржаўнага дэпартаменту ЗША Болен і Дру, прадстаўнікі Пратакольнай часткі канферэнцыі Чыліна, а таксама тт. Лаўрэнцьеў, Радзёваў, савецкі консул у Сан-Францыска т. Вазілаў і другія савецкія прадстаўнікі.

Адкрыццё канферэнцыі Аб'яднаных Нацый ў Сан-Францыска

САН-ФРАНЦЫСКА, 25 красавіка. (ТАСС). Сяня ў 16 гадзін 30 мінут па піхааініскаму часу, г. зн. 26 красавіка ў 2 гадзіны 30 мінут па маўскаўскаму часу, адкрылася Канферэнцыя Аб'яднаных Нацый для падрыхтоўкі статута Усеагульнай Міжнароднай Арганізацыі па падтрыманню міру і бяспекі. Прысутнічае звыш 850 дэлегатаў.

Першае пленарнае паседжанне канферэнцыі адкрыў яе часовы старшыня, дзяржаўны сакратар Злучаных Штатаў Амерыкі Э. Стывінс.

Прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі Г. Трумэн звярнуўся з Вашингтона па радыё да ўдзельнікаў канферэнцыі ў пасланнем, у якім падкрэсліў выключную важнасць канферэнцыі.

З прыватанымі канферэнцыі выступілі Уорэн, губернатар штата Каліфорніі і мэр горада Сан-Францыска.

Прабыванне тав. В. М. Молатава ў Сан-Францыска

САН-ФРАНЦЫСКА, 25 красавіка. (Спец. нар. ТАСС). Адбылася нарада, у якой удзельнічалі В. М. Молатаў, Э. Стывінс, А. Ізон і Суп-Пэн-Вон. Народа закончы-

лася ў 10 гадзін 30 мінут па Грынвічы. Удзельнікі нарады не зрабілі ніякіх заяў прадстаўнікам друку.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У ЗАХОДНЯЙ ЕЎРОПЕ

ЛОНДАН, 25 красавіка. (ТАСС). У паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што тэатры вайны часці саюзнікаў, якія хутка прасоўваюцца па паўднёвым усходзе, заходзяць на 5 кілометрах на паўночным захадзе ад Рэгена і ўсю ў 56 кілометрах ад аўстрыйскай граніцы. На поўдні ад Нюрнберга танківыя і пяхотныя часці саюзнікаў, прасоўваюцца на адлегласць каля 16 кілометраў па шырокім фронце, заходзяць на 11 кілометраў ад Дуная.

Дзе сістэматычна ліквідацыя германскага «мяшка» плошчай у 1.250 кв. км. на поўдні ад Штутгарта. Войскі саюзнікаў прасоўваюцца ў глыб Шварцвальдскага лесу, дзе германскія сілы аказаліся ў адрывах.

Сітуацыя ў вярхоўнай парызме па перамогу буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі, большымі зусімі не думалі спыняцца на дэмакратычным этапе і абмежаваныя рамках рэвалюцыйнага руху выкарыстанне буржуазна-дэмакратычных задач. Наадварот, большымі лічылі, што ўслед за выкарыстаннем дэмакратычных задач павінна будзе пачацца барацьба пралетарыята і другіх усеагульнаўрадных мас ужо за сацыялістычную рэвалюцыю.

Геніяльнае абгрунтаванне большыпай тэорыі і класічную крытыку тэорыі меншавікоў Ленін даў у сваёй гістарычнай кнізе «Дзе тактыкі сацыял-дэмакратыі ў дэмакратычнай рэвалюцыі», якая выйшла ў свет у ліпені 1905 года, праз два месяцы пасля III з'езда партыі.

Ход рэвалюцыі 1905 года папярэдзіў правільнасць большыпай тэорыі. У кастрычніку 1905 года рабочы клас правёў усеагульную палітычную стачку і стаў ствараць Саветы рабочых дэлегатаў—органы ўзброенага паўстання і зацэпкі рэвалюцыйнай улады. Барацьба сяляноў супроць памешчыкаў вясенню 1905 года прыняла шырокія размеры. Узмацнілася хваляванні сярэдніх салядат. Усё гэта азначала, што рэвалюцыя ўшчыльную падняла да ўзброенага паўстання. Большыпай тэорыя падрывала ўзброенае паўстанне. Велася рэвалюцыйная работа сярэдніх салядат і матросаў, былі створаны ў арміі ваенныя арганізацыі партыі. У разне гарадоў фарміраваліся баявыя дружныя з рабочых. Дружнінкі абучалі валодаць зброяй. Заруджэнне зброя за граніцай і патэмна апрацоўвалася ў Расію. У арганізацыі транспарта зброі прымаў ўдзел вялікія работнікі партыі.

У лістападзе 1905 года Ленін вярнуўся ў Расію і прыняў непасрэдна ўдзел у падрыхтоўцы ўзброенага паўстання.

У гэты час таварыш Сталін правозіў ведзварную рэвалюцыйную работу ў Закаўказзі. Ён вырываў і граміў меншавікоў, які праціўнілі рэвалюцыі і паўстання. Ён вырываў рабочых да рашучага бою супроць царскага самадзяржаўя.

На мітынг у Тыфілісе 17 кастрычніка 1905 года таварыш Сталін гаварыў рабочым:

«Што троба нам, каб сапраўды перамагчы? Для гэтага патрэбны тры рэчы: першае — узрабненне, другое—узрабненне, трэцяе — ішча і шча раз узбраенне».

Сталіны за звяржэнне парызма, па перамогу буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі, большымі зусімі не думалі спыняцца на дэмакратычным этапе і абмежаваныя рамках рэвалюцыйнага руху выкарыстанне буржуазна-дэмакратычных задач. Наадварот, большымі лічылі, што ўслед за выкарыстаннем дэмакратычных задач павінна будзе пачацца барацьба пралетарыята і другіх усеагульнаўрадных мас ужо за сацыялістычную рэвалюцыю.

Геніяльнае абгрунтаванне большыпай тэорыі і класічную крытыку тэорыі меншавікоў Ленін даў у сваёй гістарычнай кнізе «Дзе тактыкі сацыял-дэмакратыі ў дэмакратычнай рэвалюцыі», якая выйшла ў свет у ліпені 1905 года, праз два месяцы пасля III з'езда партыі.

Ход рэвалюцыі 1905 года папярэдзіў правільнасць большыпай тэорыі. У кастрычніку 1905 года рабочы клас правёў усеагульную палітычную стачку і стаў ствараць Саветы рабочых дэлегатаў—органы ўзброенага паўстання і зацэпкі рэвалюцыйнай улады. Барацьба сяляноў супроць памешчыкаў вясенню 1905 года прыняла шырокія размеры. Узмацнілася хваляванні сярэдніх салядат. Усё гэта азначала, што рэвалюцыя ўшчыльную падняла да ўзброенага паўстання. Большыпай тэорыя падрывала ўзброенае паўстанне. Велася рэвалюцыйная работа сярэдніх салядат і матросаў, былі створаны ў арміі ваенныя арганізацыі партыі. У разне гарадоў фарміраваліся баявыя дружныя з рабочых. Дружнінкі абучалі валодаць зброяй. Заруджэнне зброя за граніцай і патэмна апрацоўвалася ў Расію. У арганізацыі транспарта зброі прымаў ўдзел вялікія работнікі партыі.

У лістападзе 1905 года Ленін вярнуўся ў Расію і прыняў непасрэдна ўдзел у падрыхтоўцы ўзброенага паўстання.

У гэты час таварыш Сталін правозіў ведзварную рэвалюцыйную работу ў Закаўказзі. Ён вырываў і граміў меншавікоў, які праціўнілі рэвалюцыі і паўстання. Ён вырываў рабочых да рашучага бою супроць царскага самадзяржаўя.

На мітынг у Тыфілісе 17 кастрычніка 1905 года таварыш Сталін гаварыў рабочым:

«Што троба нам, каб сапраўды перамагчы? Для гэтага патрэбны тры рэчы: першае — узрабненне, другое—узрабненне, трэцяе — ішча і шча раз узбраенне».

Адзначны рэдантар Д. ДРАГУН.

Слова працоўных Магілёўшчыны

МАГІЛЕЎ, 25 красавіка. (Па тэлефону ад нар. «Звязь»). На прадпрыемствах, ва ўстановах і калгасах адбыліся шматлікія мітынгі, прысвечаныя падпісанню Дагавора паміж Савецкім Саюзам і Польскай Рэспублікай.

На мітынгу рабочых шаўковай фабрыкі імені Куйбішава рабочы Іванюк сказаў:

— Мы рады, што мапее наша дружба з дэмакратычнымі краінамі. Дагавор з Польшчай з'яўляецца велікім укладам у справу канчатковага разгрому гітлераўскай Германіі і забяспечэння міру пасля вайны. У калгасе «Новы шлях» Бялыніцкага раёна, мітынг адбыўся ў полі. Пасля інфармацыі старшыня калгаса тав. Назараў заявіў:

— Доўгі час нашы ворагі скарыстоўвалі кіруючыя колы Польшчы ў сваіх інтарэсах. Пабухторвалі іх супроць нашай краіны. З-за гэтага многа перажыў польскі народ. Гітлераўская Германія акупіравала Польшчу, зрабіла паліскаў нявольнікамі. Даблесныя воіны Чырвонай

За непарушную дружбу

БРАЎСТ, 23 красавіка. (БЕЛТА). Пачуўшы перадачу на радыё, працоўныя горада горава вітаюць падпісанне Дагавора аб дружбе, узаемнай дапамозе і пасляваенным супрацоўніцтве паміж Савецкім Саюзам і Польскай Рэспублікай.

На мітынгу калектыва суднарамонтных майстэрняў бригадзір бригады кашальшчыкаў тав. Ахрымухін заявіў:

— У Дагаворы выражана воля народаў Савецкага Саюза і Польскай Рэспублікі да хутэйшага разгрому нямецкіх захопнікаў і справядлівага пасляваеннага ўстаўлення міру. Брацкая дружба Савецкага Саюза і Польшчы, замацаваная сумеснай вайной супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў, стане яшчэ больш пясной і сардэчнай. Хочацца яшчэ лепш прапаваль. У савецкіх мы выканалі два з паловінай месячных заданняў. Зараз будзем даваць тры нормы за змену.

Такія ж мітынгі адбыліся і на другіх прадпрыемствах горада. Працоўныя бару на сабе новыя павышаныя абавязанствы.

справядлівага пасляваеннага ўстаўлення міру. Брацкая дружба Савецкага Саюза і Польшчы, замацаваная сумеснай вайной супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў, стане яшчэ больш пясной і сардэчнай. Хочацца яшчэ лепш прапаваль. У савецкіх мы выканалі два з паловінай месячных заданняў. Зараз будзем даваць тры нормы за змену.

Такія ж мітынгі адбыліся і на другіх прадпрыемствах горада. Працоўныя бару на сабе новыя павышаныя абавязанствы.

Вялікая падзея

Дагавор аб дружбе, заключаны паміж Савецкім Саюзам і Польскай Рэспублікай,—назвавчай вялікай падзея. Гэты Дагавор выразае па ўмовах агульнай барацьбы народаў Савецкага Саюза і польскага народа супроць бандытаў крывавага гітлераўскага імперыялізма і хутка ўзіме сляды перамогі над ворагамі.

Няхай жыць братняя дружба нашых вялікіх народаў.

Пятрусь БРОУНА.

М. Сцёпанавіч III з'езд РСДРП

(да 40-годдзя з дня склікання)

25 красавіка 1905 года ў Лондане адкрыўся III з'езд Расійскай сацыял-дэмакратычнай рабочай партыі.

Гістарычная абстаноўка была тады складаная. Расійска-японская вайна ішла к канцу. Царская армія, дрэнна ўзброеная і абуцаная, няпрэчна паражэнае па паражэннем. У такіх умовах мужнасць і героізм рускіх салядат не маглі змяніць ходу вайны. За адсталасць царскай Расіі народ распачаўся дарогай панов. У выніку вайны Японія захавала Карэю, забрала ў Расію Порт-Артур і палавіну Сахаліна.

Цар, развязаючы вайну, хачеў залучыць рэвалюцыю, але ён дабіўся адваротнага. Вайна паскорыла рэвалюцыю. Раней за другіх выступіў рабочы клас. Ён прыняў ужо вялікія афары справе свабоды і рыхтаваўся да рашучага бою з царскім самадзяржаўем. Услед за рабочым класам узмацнілася сялянства, грочыны памешчыкаў, захвалючы іх аямлю. Заварушылася ліберальная буржуазія, збіраючыся пазызіць уладу з царом. Запенаваліся памешчыкі. Кожны клас, кожная партыя старалася выразаваць сваю тактыку, лінію паводзінь, свае адносіны да другіх класаў і да ўрада.

Неабходна было выразаваць сваю тактыку і сацыял-дэмакратычнай партыі.

На III з'ездзе РСДРП, якім кіраваў Ленін, прысутнічалі 24 дэлегаты ад 20 большыпай камітэтаў. Былі прадстаўлены ўсе буйныя арганізацыі партыі.

Расія ў той час набліжалася да развязкі справядлівай барацьбы працоўных народных сіл супроць царскага самадзяржаўя. Які ўдзел у гэтай барацьбе павінен быў прыняць пралетарыят і яго партыя?

Меншавікі, выходзячы з таго, што рэвалюцыя, якая адбылася ў Расіі, з'яўляецца буржуазнай, сцвярджалі, што правядзюм рэвалюцыю павінна стаць буржуазія, а пралетарыят павінен дапамагчы ёй прысідзі да ўлады і наогул здыгнаць яе з пачатку асірачэна, каб ёе адлучыць буржуазію. Меншавікі лічылі, што адпаведна такім паводзіням пралетарыята яго павінна павінна праводзіць асірачэную тактыку: узяць курс не на ўзброенае паўстанне, а на скліканне якой-небудзь прадстаўнічай установы, накітавалі Земскага сабора або Дзяржаўнай думы. Яны гаварылі, што калі паўстанне адбудзецца і ў выніку яго перамогі будзе арганізаван часьоны рэвалюцыйны ўрад, то сацыял-дэмакратыя павінна адзіцца ў ён, не прымаючы ўдзелу ў гэтым урадзе. Гэты ўрад, заўважылі яны, не будзе сацыялістычным па сваёму характару, сваім уздамам у ім і сваёй рэвалюцыйнасацыял-дэмакратычнай тактыцы: узяць курс не на ўзброенае паўстанне, а на скліканне якой-небудзь прадстаўнічай установы, накітавалі Земскага сабора або Дзяржаўнай думы. Яны гаварылі, што калі паўстанне адбудзецца і ў выніку яго перамогі будзе арганізаван часьоны рэвалюцыйны ўрад, то сацыял-дэмакратыя павінна адзіцца ў ён, не прымаючы ўдзелу ў гэтым урадзе. Гэты ўрад, заўважылі яны, не будзе сацыялістычным па сваёму характару, сваім уздамам у ім і сваёй рэвалюцыйнасацыял-дэмакратычнай тактыцы: узяць курс не на ўзброенае паўстанне, а на скліканне якой-небудзь прадстаўнічай установы, накітавалі Земскага сабора або Дзяржаўнай думы. Яны гаварылі, што калі паўстанне адбудзецца і ў выніку яго перамогі будзе арганізаван часьоны рэвалюцыйны ўрад, то сацыял-дэмакратыя павінна адзіцца ў ён, не прымаючы ўдзелу ў гэтым урадзе. Гэты ўрад, заўважылі яны, не будзе сацыялістычным па сваёму характару, сваім уздамам у ім і сваёй рэвалюцыйнасацыял-дэмакратычнай тактыцы: узяць курс не на ўзброенае паўстанне, а на скліканне якой-небудзь прадстаўнічай установы, накітавалі Земскага сабора або Дзяржаўнай думы. Яны гаварылі, што калі паўстанне адбудзецца і ў выніку яго перамогі будзе арганізаван часьоны рэвалюцыйны ўрад, то сацыял-дэмакратыя павінна адзіцца ў ён, не прымаючы ўдзелу ў гэтым урадзе. Гэты ўрад, заўважылі яны, не будзе сацыялістычным па сваёму характару, сваім уздамам у ім і сваёй рэвалюцыйнасацыял-дэмакратычнай тактыцы: узяць курс не на ўзброенае паўстанне, а на скліканне якой-небудзь прадстаўнічай установы, накітавалі Земскага сабора або Дзяржаўнай думы. Яны гаварылі, што калі паўстанне адбудзецца і ў выніку яго перамогі будзе арганізаван часьоны рэвалюцыйны ўрад, то сацыял-дэмакратыя павінна адзіцца ў ён, не прымаючы ўдзелу ў гэтым урадзе. Гэты ўрад, заўважылі яны, не будзе сацыялістычным па сваёму характару, сваім уздамам у ім і сваёй рэвалюцыйнасацыял-дэмакратычнай тактыцы: узяць курс не на ўзброенае паўстанне, а на скліканне якой-небудзь прадстаўнічай установы, накітавалі Земскага сабора або Дзяржаўнай думы. Яны гаварылі, што калі паўстанне адбудзецца і ў выніку яго перамогі будзе арганізаван часьоны рэвалюцыйны ўрад, то сацыял-дэмакратыя павінна адзіцца ў ён, не прымаючы ўдзелу ў гэтым урадзе. Гэты ўрад, заўважылі яны, не будзе сацыялістычным па сваёму характару, сваім уздамам у ім і сваёй рэвалюцыйнасацыял-дэмакратычнай тактыцы: узяць курс не на ўзброенае паўстанне, а на скліканне якой-небудзь прадстаўнічай установы, накітавалі Земскага сабора або Дзяржаўнай думы. Яны гаварылі, што калі паўстанне адбудзецца і ў выніку яго перамогі будзе арганізаван часьоны рэвалюцыйны ўрад, то сацыял-дэмакратыя павінна адзіцца ў ён, не прымаючы ўдзелу ў гэтым урадзе. Гэты ўрад, заўважылі яны, не будзе сацыялістычным па сваёму характару, сваім уздамам у ім і сваёй рэвалюцыйнасацыял-дэмакратычнай тактыцы: узяць курс не на ўзброенае паўстанне, а на скліканне якой-небудзь прадстаўнічай установы, накітавалі Земскага сабора або Дзяржаўнай думы. Яны гаварылі, што калі паўстанне адбудзецца і ў выніку яго перамогі будзе арганізаван часьоны рэвалюцыйны ўрад, то сацыял-дэмакратыя павінна адзіцца ў ён, не прымаючы ўдзелу ў гэтым урадзе. Гэты ўрад, заўважылі яны, не будзе сацыялістычным па сваёму характару, сваім